

VENDÉGIPARI MUNKÁS

SZERKESZTI: BRAUNSTEIN ZOLTÁN

A Magyarországi Szállodai, Éttermi és Kávéházi Alkalmazottak Országos Egyesületének hivatalos közlönye

Megjelenik évente tízszer. Előfizetés egész évre 4.— pengő, félévre 2.— pengő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST VII., Csengeri-utca 1. — Tel.: 352—88.

Magyarország

Mit akarunk ?

Vendégipari Munkásai Egyesüljete!

1. A borraivalót végérvényesen eltörölni

2. A borraivaló helyett a százalékos egypincéres rendszer bevezetését,

3. Általános, a szakma munkásságának összességére kiterjedő fizetésrendezést.

4. A százalékos rendszer bevezetésével a létminimum biztosítását.

5. A munkaközvetítés rendezését, vagyis a közvetítést állami vagy hatósági felügyelet alá helyezni, paritásos igazgatás mellett.

6. A szabadnapok kötelező megtartásának hatósági részről való szigorú ellenőrzését.

7. Kiszolgáló alkalmazottaknak a heti létminimumát azon üzemekben, ahol ellátás, illetve élelmezés nincsen heti 45 pengőben biztosítani.

8. Azon üzemekben, ahol a kiszolgáló alkalmazottaknak élelmezésük is van, heti 40 pengőben megállapítani.

9. A heti létminimum biztosítására szolgáló a forgalom után eső százalék, amennyiben a százalék a megállapított minimális munkabért el nem érné, úgy a különbözetet a munkáltató egészítse ki.

10. Azon üzemekben, ahol a biztosított létminimumot meghaladja a forgalom után eső százalék, úgy azt a munkások teljes egészében megkapják.

Szaktárs! Érdemes ezért küzdeni? Ha igen, jár a szervezetbe!

Szégyenplatz.

Mocca-kávéház és Hungária strand-fürdő egy vállalkozás, a különbség a kettő között csak az, hogy amíg a Mokka-kávéházat a pincérek tartják fenn, addig a társüzemben, vagyis a Hungária strandon ugyanazok a pincérek, akik a keresetük javarészét a Moccában költik el, — ingyen dolgoznak!

Upor-kávéház.

Kiszegítő pincérnek fizetése nincsen, de a munka végeztével a trafikos jár a társadalombiztosító illetéket összeszedni attól a pincértől, aki ingyen dolgozott. Mottó: ha dolgozni mész, pénz is legyen a zsebedben!

SZAKTÁRSÁK!

Julius hó 4-én megtartott nagygyűlésünk fényes tanujelét adta a szakmai összetartozandóságnak és egyben megmutatta azt is, hogy Budapest pincérmunkássága undorral fordul el a borraivalótól, ez az erőpróba fényesen sikerült, azonban a próba után megállani nem szabad, nem lehet pihenés mindaddig, amíg célunkat el nem értük, ezért fokozott éberséggel kell hogy továbbra is örködjünk a kérdés napirenden tartásán, mindaddig, amíg a megalázó borraivaló rendszer teljesen el nem tűnik!

Szaktársak! Nem elegendő az, ha csak gyűlés keretében mutatjuk meg az erőnket, ennek a tömegezőnek szilárdnak kell lenni és megingathatatlanak! Az országban még ma is minden harmadik vendégipari munkás szervezetlen, nem ismerte fel még osztályhelyzetét, nem tudja azt, hogy a társadalomból való kiközösítettségét a borraivalónak köszönheti, nem tudja viszont azt sem, hogy a nemtörődömsége és szervezetlensége nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a borraivaló ellen hosszú évek óta tartó küzdelem eddig eredménytelen volt, a munkáltatók összetartása esztendővel ezelőtt a heti 8 pengős fizetést 6 pengőre csökkentette, a munkások széthúzása pedig zokszó nélkül nyugodott ebbe bele, látjuk tehát, hogy a szervezetség mindent keresztül tud vinni, amit akar.

Szaktársak! Itt az ideje, hogy felismerjétek a helyzet komolyságát, értsétek meg az idő intő szavát, minden vendégipari munkásnak szervezkednie kell, mert csak a szervezkedésen keresztül tudunk nagyobb és ehetőbb darab kenyérhez jutni!

A központi vezetőség, hogy megkönnyítse az egyesületbe való beiratkozást, valamint hogy lehetővé tegye azoknak a szaktársaknak az egyesületbe való visszajövetelét, akik az utóbbi években elmaradtak az egyesülettől, életbe léptette a közgyűlés azon határozatát, mely szerint a mai naptól két hónapig, vagyis október hó 1-ig a beiratási díjakat felfüggesztette, ezen két hónapban mindazok a szaktársak, akik beiratkoznak, csak a heti rendes tagdíjat tartoznak fizetni.

Szaktársak! Nagy küzdelem előtt állunk! Ebben a küzdelemben vagy kivívja magának a szakma munkássága a százalékos rendszert és fizetés rendezést, vagy pedig örökre elbukik és visszakerül a rabszolgasorba.

Szaktársak! Elég volt a tétovázásból! Minden szaktárs vegye ki a részét a munkából és a küzdelemből, ha ez megtörténik úgy a közeljövőben Magyarország vendégipari munkássága elérkezik végcéljához, amely megbecsülést és emberi életet biztosít, úgy a maga, mint a családja számára!

Szaktársak! A vendégipari munkásság ebben a küzdelemben csak a kiszegítő munkásságának és borraivalóhoz való kötöttségének a láncait veszítheti el! De szerébe kaphat egy új világot!

Szaktársak! Agitáljatok! Szervezzetek! Aki élni akar, annak a szervezetben a helye!

Szaktársi üdvözzel!

A Központi Vezetőség.

TERÉZ FÜRDŐ
Budapest, VII, Hársfa ucca 55

A borraivaló kérdés hullámai

Vezető helyen foglalkozik vele a Kávésok Lapja július 15-ik száma és bevezetőnek leközi a kereskedelmi és iparkamara alelnökének levelét, a levél esatánója az, hogy az alelnök úrnak megváltozott az álláspontja a kávések emlékiratának a hatása alatt. Szeretnénk tudni, hogy eddig milyen álláspontot foglalt el ebben a kérdésben az alelnök úr. Más. A kamara idegenforgalmi bizottságának a döntésével más helyen foglalkozunk. Foglalkozunk kell azonban azon megemlítéssel, amely azt mondja, hogy a kávéházi munkásság két legtekintélyesebb egyesülete a mai borraivaló állapotok fenntartása mellett foglalt állást, hogy melyik ez a két legtekintélyesebb egyesület, azt sem tartják titokban, vagyis megemlítik, hogy a genfi pincérek, valamint a főpincérek egyesülete; foglalkozunk hát a két illusztris egyesülettel külön-külön, tehát végülük elsőnek a genfi pincéreket; azt mondja a közlemény, hogy a genfi pincéregyesületnek a világon 42 ezer tagja van és ebből Magyarországra esik 600 tag, azt fölöslegesnek tartjuk megemlíteni, hogy a szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak nemzetközi uniójának 1 millió 239 ezer tagja, — tehát valószínű, hogy van olyan tekintélyes szövetség, mint a genferék, — de ne is erről beszéljünk, hanem arról a hatszáz genfer tagról, amiről említés történik: hát ne essünk itten túlzásba, ennek az egyesületnek az elmúlt évi közgyűlésén 17 tag jelent meg, valószínű tehát az is, hogy azért nem jelent meg több, mert nincsen, azonban van Budapesten 600 olyan pincér, akiknek a zsebükből van a genfi pincérek szövetségének a pártoló tagsági igazolványa és hogy hogy jött oda, azt is megmondjuk, van a Dohány-utca és Nagydíófa-utca sarkán egy vendéglő, melynek neve *Suhajda*, ez a vendéglő arról nevezetes, hogy ott székel az a nagyon komoly illusztris egyesület, igen, a genferék, mármint ez a kiskocsmá azért örvend ilyen nagy látogatottságnak, mert záróra után ott jönnek össze az alkohol rabjai, akik a robot után még egy kocsit a pohár fenekére is szoktak nézni, igen ám, de oda tilos a bemenet másnak, mint az egyesület tagjainak, és ha esetleg mégis be-beesnek oda olyan pincérek vagy akármilyen más foglalkozású egyének, akik nem tagjai az illusztris egyesületnek, úgy rögtön jön a Suhajda bácsi és kiállít egy pártoló tagsági igazolványt a nevezett vendég részére, ezt természetesen elkönyvelik mint tagot és itt aztán összejön a summa 600-ra, akik ebben kételkednek, megmutatjuk a pártoló tagsági igazolványunkat, hogy aztán ez az egyesület hogy szavaztatta le titkosan az ő 600 tagját, arról is könnyű

meggyőződni, csináltattak 17 darab szavazó igazolványt és szavaztak, beledobálták a Suhajda bácsi söröskorsójába és kész volt a megnyilatkozás.

Ami a cikk további részét illeti, hogy ők képviselik a szakma intelligenciáját, hát erről sokat lehetne beszélni, de még többet a négy-ötféle nyelvet beszélésről, mindenesetre a borospohár mellett megereged az emberek nyelve, ott aztán beszélnek még zulukafferul is, ami pedig azt a kitével illeti, hogy „csak a sötétben meghuzódó elemek“ kívánják a százalékot, erre csak röviden ennyit: a genfi urak tényleg a sötétben húzódnak meg, mert a Suhajda bácsinál tényleg sötét van, ez azonban még a kisebbik hiba volna, azonban annak az egész társaságnak a koponyája is olyan sötétségben leledzik, hogy egy kis jótékony napsugár vagy egy kis viláosság semmilyen áron oda nem tud beférkőzni, erről ennyit.

Most jön a másik nagymultú egyesület, hogy a multja nagy, azt nem lehet elvitatni, de hogy a jövőjében nincs remény, azt sem, erről azt írja a kávések lapja, hogy a főpincérek beadványa a polgármesteri hivatalhoz, foglalkozik az idegenforgalom minden problémájával és visszautasítja azt, hogy a borraivaló megszegyenítő és megalázó és azt mondja, hogy azoknak az egyesületeknek, akik a borraivaló ellen foglaltak állást, ezirányú megnyilatkozásuk nem őszinte, mert csak megfelelő taglétszám hiányában indították meg ezt a mozgalmat és a befolyó tagdíjak csak arra kellének, hogy a vezetők megkapják a fizetésüket, hát erre is megjön a válasz, mégpedig nagyon is illetékes helyről: vegyük csak kézbe a főpincérek egyesülete 1932. évi zárszámadását és nézzük csak meg, hogy mit tartalmaz az: tartalmazza az pedig a következőket: Bevétel, tagdíjak 3764.— pengő, helyiséglől származó jövedelem 307.59 pengő, kamatok 240.94 P. Egyenleg, mint vagyonihiány 3627.31 P, összesen 7921.84 P. Kiadás, tisztii fizetés 3835.— P, munkaközvetítővel kapcsolatos kiadások 263.55 pengő, tagdíjak utáni incesso 705.— P, szaklapnál felmerült költségek 82.48 P, helyiséglől 1050.— P, egyesületi és egyéb kiadások 1985.81 P, hát most aztán ezt az eredmény számlát hasonlítsuk össze, hogy hol kell a tagoknak csak azért tagsági díjat fizetni, hogy a vezetők megkapják a fizetésüket? Valószínű, hogy a főpincérek egyesületénél (nem is hittük volna, hogy a kávések lapja olyan illojális a főpincérekkel szemben, hogy ezt is kikürtöli), mert bizony a főpincér egyesületben a tagsági díjából a bevétel 3764 pengő és a tisztii fizetés 3835 pengő, te-

hát még valamilyen mellék bevételből kell hozzátenni, hogy a vezetői fizetés meg legyen, és miután a főpincérek lapja azt is közli, hogy a temetkezési alapot le olvasztották az egyesület vagyonába, így tehát lesz a tisztii fizetéseket még egy évig mikől fizetni, ez az a nagy tárgyalogosság, amellyel előhozakodik a kávések lapja.

No de ez még semmi, van még egy másik megnyilatkozás is, egy vendég nyilatkozik, B. M. van a cikk alá írva, ez a kirakat vendég is a fején találta a szöveget és azt mondja, hogy a vendégre nem lehet hatalmi szóval a százalékot ráerőszakolni, ügylátszik, hogy ez a vendég most ébredt fel 100 éves álmából, ha ebben a kérdésben erőszakról beszél, mert az igazság az, hogy az üzlettulajdonosok erőszakolták rá eddig a borraivaló úgy a közönségre, mint a munkásokra, hát ez ellen miért nem tiltakozik ennek az állítólagos B. M. úrnak a jobb érzéke, azonban az egész cikk nagyon ismerős már nekünk, minden egyes szava mint munkáltatói megnyilatkozás már nem egy esetben látott napvilágot a napi sajtóban az elmúlt két hónapban, azonban ez a megnyilatkozás mégis értéket képvisel, mégpedig műzicálisat, lévén ebben a kérdésben egyedül álló, azt ajánlanánk az illetékes tényezőknek, akik a muzeális értékek iránt érdeklődnek, hogy egy ilyen ritkaságot, mint B. M. úr, tegye valamelyik muzeumba üveg alá.

De most jön a java, a közlemény sava-borsa, azt írja a cikk, hogy nem akarják, hogy struccpolitikával vádoltassanak, hát konstatálják azt is, hogy a másik front sem alszik, sőt még tagadásba sem veszik azt, hogy július 4-én éjjel a szakmai tanács gyűlést tartott, de mint tárgyalogosság megemlítik azt is, hogy a gyűlésről nincsen jegyzőkönyvük, így az egész gyűlési anyagot nem ismerik, csak a sajtó tudósításából állapíthatják meg azt, hogy a borraivaló eltörlése ellen most sem hangzott el komoly érv, csak a megszegyenítő könyörödományról — no meg a főpincérendszert eltörlésével — és a fix fizetéssel foglalkoztak az előadók és szerintük ezek már olyan sokszor ehangzott érvelések, melyek a kérdés eldöntését nem viszik előbbre.

Végezetül megjegyzi a közlemény, hogy a vita eddigi pró és kontra adatai és szempontjai meggyőzik a polgármester urat arról, hogy a kérdés bolygatása legalább is nem időszerű.

Hát egyre-másra kitértünk már evvel a kérdéssel kapcsolatban, most csak az utolsó bekezdéshez van még hozzáfűzni valónk. Azt mondják az urak, hogy a borraivaló ellen komoly érv nem hangzott el, hát nem tudjuk, hogy az urak mit gondolnak komoly érveknek, hát nem komoly

Érv az, hogy a borraivalós rendszernek minosen erkölcsi létjogosultsága nem komoly érv az, ha rávilágítottunk arra, hogy a borraivalóból a munkáltatók különféle címken részesedést kapnak, nem komoly érv az, hogy a százalékos rendszer mellett a tényleges bevétel szerint kellene az adókat is fizetni, nem komoly érv az, hogy a borraivalós rendszer csak a szakma és a munkásság elődjének kedves, azok meg is találják mellette számításukat (azért ragaszkodnak hozzá), azonban annak a sok száz és ezer embernek, akik a

munkájuk és verejtékük árán hozzák ki az üzletek hasznát, káros, mert miért keressen egy ember 2—3 pengőt akkor, amikor a másik munkanélkül 10—20-szor annyit keres, nem elég komoly érv az, ha azt mondjuk, hogy a borraivalós rendszerhez való ragaszkodást a horribilis óvadékok idézik elő, azok az óvadékok, amelyek nem is óvadékok, hanem kölesönök, nem komoly érv az sem, hogy a vendégeket két-háromféle borraivalóval terhelik csak azért, hogy a főpincér fel ne mondhasson és vissza ne kérhesse az óvadékját, ezek

nem komoly érvek úgy-e? De az komoly érv, hogy a százalék megdrágítaná az árakat! Az komoly érv, hogy a pincér nem volna figyelmes! az komoly érv, hogy Ausztriában azonos rendszer van (csak a 38—39 pengős fizetés nem azonos az itteni 6 pengővel), ha ezek komoly érvek, akkor az urak talán azt hiszik, hogy csak az a komoly érv, amivel Mexikóban igyekeznek a covbolyok meggyőzni egymást, — urak, hát hol marad a társadalom fejlődésének megnyilatkozása, a sokat hangoztatott kultúrfőlény.

Azonos vagy nem azonos?

Ausztriában az 1933. év június hó 19-én érvénybe lépett kollektív szerződés szerinti kávéházi üzemekben az alkalmazottak a következő fizetéseket kapják:

1. Főpincér a százalékos üzletben 24 schilling 70. Fix fizetéses üzemben 69 schilling 80.
2. Felszolgáló és revir felszolgáló a felszabadulást követő első évben százalékos üzemben 31.60. Fix fizetéses üzemben 42.40.
3. Felszolgáló a felszabadulás utáni második évben százalékos üzemben 34.50. Fix fizetéses üzemben 53.40.
4. Felszolgáló két évi gyakorlat után, százalékos üzemben 37.40. Fix fizetéses üzemben 61.20.
5. Felszolgálónök százalékos üzemben 37.40. Fix fizetéses üzemben 61.20.
6. Sütemény és kenyér elárúsítónök százalékos üzemben 34.50. Fix fizetéses üzemben 53.40.
7. Félnapos sütemény és kenyér árus vagy árusítónök százalékos üzemben 19.00. Fix fizetéses üzemben 29.40.
8. Telefonos vagy telefonosnök, százalék mellett 32.80. Fix fizetésű üzemben 40.90.
9. Felírónök 48.50, ha élelmezést kap, 30.70.
10. Felírónök, kezdök, az első három hónapban koszt nélkül 40.50, kosztal 23.
11. Felírónök, félnapi elfoglaltsággal koszt nélkül 31.00.
12. Kávéfözök és cukrász koszt nélkül 54.00, kosztal 44.20.
13. Házsizolga és konyhai segéderök, koszt nélkül 45.20 kosztal 26.30.
14. Konyha- és másnömü segédmunkásnök, takarítónök 42.70, kosztal 22.70.
15. Konyhai segédmunkásnök félnapi elfoglaltsággal 25.20.
16. Bármixer 64.00 schilling.

Azon kategóriákban, ahol félnapos munkások vagy munkásnök vannak felemlítve, a munkaidök 5 órát tart és nem szabad megszakítani.

A napi rendes munkaidök 10 óra, azután a túlórák a következőképpen vannak megállapítva: a számozás szerint egyes 1.40, kettes 85, hármas 107, négyes 1.22, ötös 1.22, hatos 1.07, hetes 1.18, nyolcas 82, kilences 87, tizes 81, tizenegyes 1.24, tizenkettes 1.14, tizenhármás 90, tizennégyes 85, tizenötös 92, tizenhatos 1.28.

Éttermi alkalmazottak a következő fizetéseket kapják:

1. Főpincér és fizetök százalék mellett 27.80. Fix fizetésű üzemben 75.50.
2. Éthordök és revir pincér egy évi gyakorlattal százalék mellett 32.50. Fix üzemben 42.90.
3. Éthordök és revir pincér két évi gyakorlattal százalék mellett 35.30. Fix üzemben 55.20.
4. Éthordök és revir pincér több mint két évi gyakorlat után 39.80. Fix üzemben 62.50.
5. Pincérnök 39.80. Fix üzemben 55.20.
6. Gazdasszony élelmezés nélkül 49.00, élelmezéssel 30.70.
7. Konyhafözök 80.40.
8. Konyhafözök helyettes vagy shef de partie vagy cukrász 67.70.
9. első segéd szakács 58.40 élelmezés nélkül, élelmezéssel 39.70.
10. második segéd szakács egy évi gyakorlattal 43.40 élelmezés nélkül, élelmezéssel 24.60.
11. Szakácsnök Shef mellett 45.30 élelmezéssel, élelmezéssel 26.70.
12. Entré szakácsnök 44.20 élelmezés nélkül, élelmezéssel 25.50.
13. Konyhagazdasszony és kulcsárnök 44.50 élelmezés nélkül, élelmezéssel 25.80.
14. Elsök szakácsnök és részort szakácsnök 43.00 élelmezés nélkül, élelmezéssel 24.30.

Kisegítök fizetések étteremben.

Pincér vagy pincérnök ha számol is, borraivalós vagy százalékos üzletben élelmezés nélkül 7 schilling, élelmezéssel 3.60. Borraivalós és százaléknélküli üzemben élelmezés nélkül 19.80, élelmezéssel 15.40. Túlóra 2.27.

Pincér vagy pincérnök számolás nélkül borraivalós vagy százalékos üzemben élelmezés nélkül 12.10, élelmezéssel 6.50. Borraivalós és százaléknélküli üzemben élelmezés nélkül 14.50, élelmezéssel 12.10. Túlóra 1.74.

Félnapi kisegítésnél:

Pincér vagy pincérnök százalék vagy borraivalós mellett élelmezés nélkül, ha számol 4.40, élelmezéssel 2.70. Százalék és borraivalós nélkül, ha számol, élelmezéssel 11.60, nélkül 13.30. Túlórabér óránként 2.27.

Ha nem számol: élelmezés nélkül százalék vagy borraivalós mellett 6.70, élelmezéssel 4.90, százalék és borraivalós nélkül, élelmezés nélkül 10.70, élelmezéssel 8.90. Túlóra 1.74.

Kisegítök fizetések kávéházakban.

Pincér vagy pincérnök, aki számol, borraivalós vagy százalékos üzemben élelmezés nélkül 5.50 élelmezéssel 2.80. Borraivalós és százalékmentes üzemben élelmezés nélkül 8.60, élelmezéssel 5.70. Százalék vagy borraivalós nélküli üzemekben élelmezés nélkül 16, élelmezéssel 12.70. Túlóradíj 1.92.

Félnapi kisegítések:

Pincér vagy pincérnök számolással élelmezés nélkül borraivalós vagy százalékos üzemben 3.80, élelmezéssel 2.40. Borraivalós és százalék nélküli üzemben élelmezés nélkül 10.90, élelmezéssel 9.10. Túlóradíj 1.92.

Egésznap kisegítés tartama 10 munkaóra, minden további óra a megállapított táblázat szerint.

Félnapi kisegítés 5 óra, minden további óra a táblázat szerint fizetendök. Étkezési idök a munkaidökbe beszámítatnak, az egésznap vagy félnapi munkaidök meg nem szakítható.

Tekintettel arra, hogy Ausztriában a százalékot is borraivalós számba veszik, szaktársaink, mint annak egyik válfaját, nem irtunk külön százalékos és borraivalós üzemeket, azonban mindazon üzemeknél, ahol nem teljes fix fizetés van feltüntetve, más rendszer van bevezetve, illetve vagy borraivalós, vagy százalék, de a fizetés egyforma, vagyis még borraivalós rendszer mellett sem azonos a magyar és az osztrák fizetési és kereseti rendszer.

15. Főzelékes, salátás és kávéfőző 39.10 élelmezés nélkül, élelmezéssel 20.40.
 16. Konyha- és sőtés-felíró 43.00 élelmezés nélkül, élelmezéssel 24.30.
 17. Konyhamészáros és sankfelíró 44.70 élelmezés nélkül, élelmezéssel 26.00.
 18. Pincemester 53.00 élelmezés nélkül, élelmezéssel 34.30.
 19. Sőtés és pincemester segéd munkás 42.40 élelmezés nélkül, élelmezéssel 23.70.
 20. Bármixer 65.20 élelmezés nélkül, élelmezéssel 46.50.
 21. Étszer tisztító vagy tisztítónő élelmezés nélkül 39.10, élelmezéssel 20.40.
 22. Varrónő és vasalónő élelmezés nélkül 38.30, élelmezéssel 19.60.
 23. Konyhai segéd munkás és másféle munkát végző férfi élelmezés nélkül 37.50, élelmezéssel 1.88; nő élelmezés nélkül 35.80, élelmezéssel 17.10.
 24. Félnapos munkásnő élelmezés nélkül 21.50, élelmezéssel 10.30.
 Túlóra bérek. 1 1.51, 2 86, 3 1.10, 4 1.25, 5 1.10, 6 98, 7 1.61, 8 1.35, 9 1.17, 10 87, 11 91, 12 88, 13 89, 13 86, 15 78, 16 86, 17 89, 18 106, 19 85, 20 1.30, 21 78, 22 77, 23 75, 24 72, 25 86. — Félnapi munkaidő tart 5 órán át és megszakítani nem szabad.

Kedves körúti!

Bár nem nekem szólt nagyon érdekes levele, mégis indíttatva érzem magam, hogy hozzá szóljak. Emlékszem, hogy még nem is olyan régen egész más volt a véleménye erről a most folyó borraivaló kérdéssről. Bár igen csodálkoztam, amikor sorait olvastam és gondolkodóba ejtett, hogy milyen kicsi kis körúti Ön is, akár a többi körútiak, azok, akiket, ha megvakarnak, kibújik belőlük a kültelki nadrágszabó és eltűnik a főpincér.

Mert mi aztán igazán tudjuk azt, hogy ki a pincér és ki a nadrágszabó és azt is tudjuk, hogy ha az új rendszer (ami már nálunk sem új) be fog következni, akkor azok a nadrágszabók nem lesznek a közönség felesleges vámszedői, hanem aki nem pincér, vissza fog menni nadrágot szabni, vagy ahhoz a mesterségéhez, ami éppen azelőtt volt és a világ rendje nem fog semmit változni.

Ne gondolja kedves körúti, azért maga megtalálhatja a maga helyét az új rendszerben is, bárha nem fog olyan aránytalanul sokat keresni, mint eddig, de azt, amit a munkája után megérdemel, feltétlen meg is fogja kapni.

De viszont mi, akik ma még csak egy hányadát sem keressük meg annak ami emberileg bennünket a munkánk után megilletne, szintén megfogjuk azt a jövőben keresni. Azonkívül kedves körúti

van még sok minden, amiről éppen Önnek nem lett volna szabad ilyen hangon írni. Bár mindenkinek jogában áll revideálni az álláspontját, sőt az elveit is, de az aztán soha se álljon ki a fórumra prófétának már azért sem, mert nagyon csúnya dolog azt és azokat orvul hátba támadni ma, amiért és akikkel tegnap még együtt harcolt.

Én még emlékszem, igen! mintha csak tegnap lett volna, Ön még akkor csak kis Révai-utcai volt és nem körúti, sőt nem is főpincér, csak szürke kis éthordó, talán Ön is emlékszik? együtt indultunk a Király-utcából a régi képviselőházba arra a bizonyos nagygyűlésre, ahol még sokkal jobb szakmai viszonyok közt, mint a mai, főkövetelője volt a százalékos rendszernek, de ugye az már régen volt?

Azóta már én is megjártam Amerikát északon és délen, és mindenhol, még az argentinai pompákon is revirben dolgoztam. Nos ne tagadjuk Ön is megtalálta a maga Amerikáját a főpincérségben, melynek most a borraivalós formájában annyira védelmére kelt és én megis tudom érteni, hogy mennyire félti a saját kis Amerikáját.

Nem akarok vitázni erről a kérdéssről, hisz Ön úgyszintén tudja, hogy mennyire törvényszerű szükség a százalékos rendszer és ezt már semilyen főpincéri nyilatkozat nem nagyon tudja föltartani.

Eau mellékutcai felszolgáló

Tudósítás a nagygyűlésről

Július 4-éről 5-ére virradóra tartotta nagygyűlést a budapesti vendégipari munkásság, hogy a nagygyűlés keretében tiltakozzon a borraivalós rendszer ellen és követelje a százalékos rendszer bevezetését, és ha még voltak kételyek aziránt, vajjon a pincérmunkásság tényleg nem akarná a százalékos rendszert, úgy ezen az éjszakán minden kétely eloszlott. Szokatlanul élénk volt ezen az éjszakán a pesti utca, a lecsökkentett világítású kávéházak és éttermek ontották magukból a frakkos és fehérkötös pincérmunkásokat

és egy óra után a Nagymező-utcába torlólt be minden forgalom, találgatások az egész vonalon, meglesz-e a borraivaló eltörlése! bizakodó válaszok, meg kell lennie, elég volt a koldusfillérekből! nem kel tovább a könyöradomány! becsületes munkások vagyunk, becsületes munkabért kívánunk! nem igaz az, hogy mi a borraivalót akarjuk! nem kell nekünk tovább! csak a munkaadók akarják, hogy ezáltal az alkalmazottaikat a közönség fizesse meg. Minden kávéház előtt csoportosulás, egyik üzem munkássága várja a másikat,

minden utca külön tárgyalja meg az eseményeket, minden utca egyöntetű állásfoglalásra határozza magát és mire a menet a Teréz-templomhoz ér, már az összes körúti üzemek egységesek, le a borraivalóval! hangzik minden pillanatban, de a főpincéri rendszerrel is, jön rá rögtön a válasz, éljen a revir-rendszer! — hangzik egyszerre és komolyan indulnak a gyűlés helyére abban a tudatban, hogy ez az éjszaka történelem lesz a pincérmunkásság életén, ezen az éjszakán kell az erőpróbát megejteni, hogy vajjon elég erős-e a pincérmunkásság, hogy ettől a szégyenteljes rendszertől, melyet jobb meggyőződése ellenére erőszakoltak rá, megszabadulhasson! És rajzik az utca tovább, minden pillanatban előbújik pár ember a sötét mellékutcákból és mire a Tivoli-mozgó első lámpája felgyúl, már tódul be az áradat, szempillantás alatt minden ülőhely foglalt, oszlopsorokban állva szoronganak az emberek, a páholyokban 10—12 ember szorong s százakra tehető a száma azoknak, akik perccenként közelharcot vívnak egy-egy jobb helyért az ajtó közelében, majd kórusban felhangzik a kintrekedtek felkiáltása, szónokot kérünk ki is, mire bent megkezdődik az összébbhúzóadás, minden ülőhely mellé egy álló kerül, az oszlopsorokban már mozogni sem lehet, mire a gyűlést az elnök (Fekete Lőrinc szaktárs) megnyitja már mozogni sem lehet a mozgó nézőterén.

Fekete szaktárs ismerteti a gyűlés napirendjét, valamint az előadók revöltesre és fegyelemre inti a megjelenteket, megemlíti, hogy a mai nagygyűlésnek messzemenő kihatása lesz a szakmai életre, ma el kell dölnie annak, hogy mit akar a pincérmunkásság, megalázó könyöradományt-e és ezzel továbbra is viselni a társadalomból való kivetettségi ódiáját, avagy emberhez méltó munkabért és mint becsületes munkásembereket megillető helyet a társadalomban (le a borraivalóval! le a főpincéri rendszerrel! nem kell a koldusfillér! jöjjön a becsületes munkabér! — hangzik egyszerre, ha azt akarjuk, hogy mint élő emberek komolyan emberszámba is legyünk véve, úgy nemcsak a mai nagygyűlésen kell a borraivaló ellen tiltakozni, de úton-útfélen minden lépésünkkel és minden szavunkkal kell, hogy azt a célt szolgáljuk, melynek érdekében a mai nagygyűlést tartjuk!

Majd egyes felszólalások után Braunschtein Zoltán szaktárs szólal fel a következőkben:

A mai nagygyűlésre hárul annak a kérdésnek az eldöntése, hogy mit akar Budapest pincérmunkássága és bármit is akarjon, azt nyíltan és férfiasan itt kell, hogy nyilvánítsa és ezért a mai nagygyűlés választót elé kell, hogy állítsa a szaktársakat, hogy mindazok a mende-mondák, amelyeket rebesgetnek, egyszer és mindenkorra eltűnjenek, a mai gyűlé-

sen megjelentek száma igazolja azon állításunkat, hogy a főváros, valamint az ország pincérmunkássága undorral fordul el a borraivalótól. Akkor, amikor ilyen nagy tömeg pincérmunkás gyűl egybe egy éjszakai gyűlésre a napi 14—16 órai robot után, hőbb kifejezője akaratának és célkitűzésének, mint minden a túloldalról jövő megnyilatkozás. Ma rengeteg szív dobban itt meg a százalékos rendszer bevezetésének izalmában, de otthon, a külvárosi nyomortanyákon és tömeglakásokban, ahol a pincérmunkásság meghűződik, álmatlanul fetreng az ágyán az itt megjelent szaktársaknak a hozzátartozói, feleség, gyermek, szülő és elfojtott lélekzettel lesi hozzátartozója hazajövetelét és a kíváncsiság, a rég elfojtott keserűség izalmában várja, hogy az itt egybetereledött erő megnyilatkozik-e olyan hatalmas arányban, hogy lehetővé tegye a pincéresaládnak a többi munkáscsaládokhoz hasonló emberséges megélhetési rendszer kivívását. Odahaza régóta elfojtott sóhajok törnek elő a hosszú esztendőkön keresztül elviselt gyötrő fájdalmak nyomán, fájdalmak, melyeket szavakban kifejezni nem lehet, de azok a sóhajok, amelyek ezen az éjszakán a mi tanácskozásunkat kísérik, kell, hogy utat mutasson a szaktársaknak is, hogy megérezzék, hogy az eddig követett úton haladni nem lehet. A mai nagygyűlésre hárul az a feladat is, hogy egy hatalmas, egész masszává dagassza a szaktársakat és hogy megtanuljuk azt is, hogy jogainkat és követeléseinket különböző úton nem kereshetjük.

A mai nagygyűlés egy állomása a pincérmunkásság 100 éves küzdelmének, azonban ezen az állomáson már nem vesztelhet a minket vívó vonat sokáig anélkül, hogy irányt ne változtasson, olyan irányt kell most választanunk és megszabnunk, hogy ne ismeretlen és gyűlölt tájakon cammogjunk tovább, hanem a világosságon, minden törekvésünknek oda kell irányulni, hogy mennél hamarabb kiszabaduljunk a borraivalós hírnárból.

Amikor az idegenforgalom fellendítéséről esik szó, akkor a mi munkáltatóink mindig a magyar vendéglátó iparnak a kultúrfölényben lévő beállítottságáról beszélnek, de amikor arról esik szó, hogy az országban 30 ezer vendégipari munkás a borraivalós sötétségben él és tengődik, márt-holnapra való létét csak az alaminzsa kenyérből, a koldusfillérekben tudja tengetni, akkor egyszerre esend lesz az egész vonalon, avagy talán a vendéglátó iparok kulturáltságához nem tartozik az is hozzá, hogy a munkások rendszeres életlehetőségek közé kerülhessenek, mi azt hisszük, hogyha kultúrfölényről kell beszélni valamilyen vonatkozásban, akkor abból ki kell hagyni azt a magyar

vendéglátó ipart, amely száz év óta semmit sem fejlődött és még ma is ott tart, hogy a borraivalót a kultúrához tartozónak véli akkor, amikor már a legsötétebb balkánon is ismeretlen fogalom a borraivaló.

Bár az utóbbi években voltak borraivaló ellenes megmozdulások, azonban a mai mértéket még sohasem ütötték meg, ez nyilvánvalóvá válik abból is, hogy amíg az előző években egy kézlegyintéssel intézték el az ipartestületi urak ezt a kérdést, addig most a sajtó, valamint a polgármester úr állásfoglalása arra készítette őket, hogy komolyan számoljanak azzal a kérdéssel, hogy Európa szívében ezen a téren is meg kell szüntetni ezt a szegyénteljes rendszert, ez a felszólítás aztán arra készítette a kávésiipartestület elnökségét, hogy elaborátum formájában adja meg a választ a polgármesteri felszólításra. Ezt a választ a sajtó képviselői előtt is ismertették, azonban mi még nem foglalkoztunk ezzel a mesterművel, tehát ezen a helyen kell, hogy azokkal szembe szálljunk és a valóságnak megfelelő érveket állítsunk szembe ezzel az egyoldalú szerkesztvényvel.

A borraivaló

A kávésiipartestület által kiadott elaborátum azzal kezdi, hogy vajjon az idegenforgalomnak nincsen-e sürgősebb és égetőbb problémája, mint a borraivaló kérdés, itt meg kell, hogy kérdezzük a kávésök ipartestületét, hogy vajjon az utak rendezése, közlekedési eszközök gyorsítása, olcsóbbá tétele és szaporítása, valamint a deviza, valuta stb. kérdések rendezése mennyiben van összekötve a borraivaló kérdésével, vagy mennyiben hivott a pincérség, hogy ezeket a kérdéseket szóvá tegye, és vajjon ezek a kérdések beleesnek-e a polgármesteri ügykörbe, de egyáltalán vonatkozásba hozzátók-e ezek a borraivaló kérdésével, mert az elaborátumból az vehető ki, hogy a kávésiipartestület nehezményezi azt, hogy a pincérség nem a fentnevezett kérdések rendezéséért indult harcba, hanem a borraivalóért, vagyis mindent szabad kívánunk, csak azt nem, hogy a munkánkért munkabért kapjunk, ha azt kívánánk, hogy a kávéházak állami támogatást kapjanak, az talán a munkáltatók nézőpontjából helyes volna, de ha azt merjük mondani, hogy mi a saját sorsukon is segíteni akarunk, ez már helytelen, mert amit mi akarunk kapni, azért nekik kell a zsebükbe nyulni, ez pedig az, amit ők nem akarnak!

Azt mondják a munkáltatók, hogy a külföldiek, akik ide utaznak, tudatában vannak annak, hogy itt borraivalós szokások vannak, lehet, hogy ez úgy is van, azonban azt nem tudják a külföldiek, hogy 3—6 felé kell borraivalót adni, és

azt sem tudják, hogy az a borraivaló, amit a főpincér kap, csak egyedül a főpincér zsebet duzzasztja meg, mert azokban az országokban, ahol borraivaló van is még, főpincéres rendszer nincsen, hanem az a pincér szedi a pénzt, aki kiszolgál, itt tehát indokolt, hogy az kapja a borraivalót, azonban nálunk ha egy külföldi fizet, úgy a főpincér elteszi a borraivalót, a pincér pedig nézhet a vendég után, arról azonban nem tesznek említést a munkaadók, hogy vajjon a borraivalós rendszertől való visszatetszés nem-e sokkal több külföldit tart vissza az idejövettől, mint amennyien mégis eljönnek.

A közönség

De azt is mondják a munkáltatók, hogy ha a borraivaló eltörlése valamilyen szempontból figyelembe vehető, úgy itt csak egy szempont van és ez pedig a kávéházak rendes törzsközönsége, azonban a munkáltatók azt is megállapítják mindjárt, hogy a nagyközönség nem akarja a borraivaló eltörlését, nekünk tudnunk kell azt, hogy ha valaki önvédelmet folytat valakivel szemben, úgy nem feltétlenül szükséges az is, hogy a védekező a valóságnak megfelelően adja elő védekezését, hanem szabadságában áll a szavakat úgy csoportosítani, hogy ezáltal kedvezőbb helyzetben tüntesse fel azt, ami védekezésre készíti, ugyanez a helyzetük a munkáltatóknak a borraivalónál is, azt mondják, hogy a közönség nem akarja a százalékot, a valóság pedig ettől nagyon is messzire esik, mert a közönség akarja a százalékot, ezt bizonyítják a napilapokban megjelent tömeges hozzászólások a borraivaló kérdéshez, mert még véletlenül sem akadt olyan hozzászólás, amely védelmére kelt volna a borraivalónak, azonban nem is az a lényeges ebben a kérdésben (kávérszéről), hogy mit akar a vendég, a sajtó, a munkás, hanem az, hogy mit nem akarnak a kávésök, az pedig, hogy ők mit nem akarnak, nyílt titok, fizetni nem akarnak a munkásaiknak és azért ragaszkodnak a borraivalóhoz, mert azt a borraivalót, amit a vendég ad a pincérnek, ők betudják fizetesként és ezáltal a munkások nekik ingyen dolgoznak, az igazság ebben a kérdésben

KAIRÓ

KÁVÉHÁZ

 Szaktársak kendvenc

 találkozóhelye. ●

 Mérsékelt árak ●

BRAUN VILMOS kávé

tehát az, hogy ők göresösen ragaszkodnak a borralalóhoz, ahhoz a borralalóhoz, amely tehermentesíti őket az alkalmazottak fizetésétől.

Átmenet

Azt mondják a munkáltatók, hogy: nem látjuk indokoltnak azt a felfogást sem, hogy amíg egy tökéletes rendszer bevezetése lehetségessé válik, megváltoztassák a mostani rendszert, mi pedig azt kell hogy mondjuk: ha arra kell majd várnia a munkásságnak, hogy a tökéletes rendszer idejét a munkáltatók fogják meghatározni, úgy legalább még 2000 évről kell eltelnie, ha nem többnek, de tekintettel arra, hogy mi ezt az életkort egész bizonyosan megérni nem fogjuk, arra az álláspontra kell, hogy helyezkedjünk, hogy amíg egy abszolút tökéletes rendszer bevezethető nem lesz, jöjjön a kielégítő átmeneti rendszer.

Borralaló vagy könyöradomány

Azt is mondják a munkaadók, hogy a borralaló neve nem szerencsésen lett megválasztva, azért nevezik azt az alkalmazottak könyöradománynak, nem! A munkásság nem azért nevezi a borralalót könyöradománynak, mert annak borralaló a neve, hanem azért, mert a munkáltatók az ingyen végeztetett munkáért a munkások megélhetéséről való gondoskodást a vendégek könyörületességére bizzák, ez a magyarázata a könyöradomány elnevezésének, hiába mondják azt a munkáltatók, hogy a pincérek a vendégnek teljesítenek személyes szolgálatot, mert ezt nekik senki elhinni nem fogja, miként ők maguk is megvannak arról győződve, hogy az nem úgy van, a pincérek a munkáltatóknak teljesítenek szolgálatot, mert a vendégtől a borralaló adása semmilyen körülmények között még nem követelhető, de hiszen erről nem is kell sokat magyarázni, mert az mindenki előtt tudott dolog, hogy a vendég kényelme, a kiszolgálása az árakba már be van kalkulálva, sőt bátran állíthatjuk azt is, hogy az árak megállapításánál az elfogyasztott élvezeti cikk csak egy kis hányadát teszi ki értékben annak az árnak, amit a vendég fizet, tehát először jön a kényelem és a személyes szolgáltatások felszámítása és csak azután a fogyasztott cikkek. De ugyanakkor, amikor a munkáltatók azt mondják, hogy a pincérek a vendégnek teljesítenek személyes szolgálatot, azt is felemlítik, hogy ezeknek a személyes szolgálatoknak az igénybevétele nem kötelező, nem tudjuk, hogy hogyan értik ezt a munkáltatók, jól lehet, úgy hogy a vendégnek szabad-ságában áll kiszolgálni magát, viszont akkor hogy hozakodhatnak elő azzal, hogy a vendégnek minden kényelme biz-

tosítva van, de ettől még messzebb is mennek és azt mondják, hogy ezeknek a személyes szolgálatoknak a honorálására sincsen semmilyen kényszer és a vendégnek szabadságában áll azt megfizetni vagy meg nem fizetni, szóval a pincérnek van egy névleges fizetése, heti hat pengő, ennyire értékeli az ipartársulat a pincérek munkáját heti 90—110 órán keresztül, ezzel szemben a vendég nem köteles borralalót adni, de azért ha akar úgy a kávésok megengedik a vendégnek, hogy adjon, valamint a pincérnek, hogy elfogadja azt (itt is látszik, hogy ők milyen jó emberek), itt meg kell, hogy kérdezzük azt, hogy komolyan gondolják-e azt az urak, hogy a vendég csak úgy ad borralalót, ha akar? mert mi nem tudjuk megérteni azt, hogy hogyan tudják az ipartestületi urak olyan nagyra értékelni azt a hitvány kis fizetést, amit csak imitt-amott adnak, hogy abból a pincér, ha nem kapna borralalót is, meg tudna élni, megértenék azt, ha csak védekezünk a borralaló ellen, annak dacára, hogy nem ők adják azt, azonban az mégis érthetetlen, hogy ilyen lehetetlen és meg nem érthető érveket sorakoztatnak fel a könyöradományok védelmében. Meg kell, hogy mondjuk az igazat! és aki ellenkezőt állít, az tudatosan ferdíti el a valóságot! A pincér nem teljesít a vendégnek személyes szolgálatot, hanem a munkaadónak és az egész védelmi harc csak azt célozza, hogy a közönséget nem akarják megszabadítani a borralalós felesleges terhektől.

Tantiém stb.

Azt mondják a munkáltatók, hogy a borralaló ellenes hangulat csak a tetszetős propagandának tudható be, mert egyébként egész társadalmi rendszerünk át meg át van szöve hasonló rendeltetésű adakozásokkal, sőt felemlítik azt is, hogy magasállású és tekintélyes egyéniségek is kapnak borralalót, csak annak nem borralaló a neve, hanem borítékpénz, dugsegély, tantiém, tiszteletdíj, forgalmi jutalék stb. és ezek a borralalók élnek és virulnak ha kevesebb jogosultsággal is, mint a vendéglátó üzemekben a borralaló. Hát itt arra kell, hogy figyelmeztessük az igen tisztelt munkáltató urakat, hogy olyan messzire talán mégsem szabad eldobni a sulykot, hogy a remunerációkat meg más juttatásokat a borralalóhoz hasonlítsák, mert azoknak a magas állású és tekintélyes egyéniségeknek, akik ezeket a juttatásokat kapják, van rendes fizetésük is azonkívül, van törvényben szabályozott munkaidjük, van törvényesen rendezett felmondási idejük is, sőt van minden héten pihenő napjuk is, vagyis az életkörülményeik rendezve vannak, a fizetésüket minden hónap utolsó napján megkapják

és ha azonkívül kapnak valamilyen címen fizetésenkívüli juttatásokat, hát elfogadják, de ha ezek a juttatások elmaradnának esetleg, akkor sem történne semmi hiba, mert a törzsfizetésüket megkapják rendesen, azonban mi van a pincérnek a borralalón kívül, sorolják fel az urak, hogy mit adnak önök a pincéreknek, mert azt, hogy a vendég mit ad: azt mi úgy tudjuk, könyöradományt! de arról is beszéljenek az urak már egyszer, hogy önök mit adnak! azonban erre válasz időtlen-időkéig nem fog jönni, mert nem jöhet!

Csehszlovákiai példák

Hivatkoznak a munkáltatók a csehszlovákiai példákra és megemlítik, hogy ott is visszatértek a borralalóra, sőt felemlítik, hogy Karlsbad, Marienbad, Franzensbad stb. világfürdőhelyek, ahol az idegenek milliói fordulnak meg, ugyancsak visszatértek a borralalóra, ha mi ezt csak megakarnánk szóval cáfolni, úgy nem hinnék el nekünk, ám beszéljen helyettünk a csehszlovákiai vendégipari munkások szövetségének és kerületi titkárságainak a levelei, amelyek azt mondják: Csehszlovákiában 15 év óta áll fenn a százalékos rendszer, azt megszüntetni a munkáltatók már nem egy ízben akarták, azonban nem sikerült nekik, Karlsbad vidékén a közelmúltban is próbálkoztak a százalék megszüntetésével olyképen, hogy az árakban meghagyták beszámítva a százalékot, csak a pincéreknek nem adták oda, erre a közigazgatási hatóságok léptek közbe és szigorú rendelettel tiltották meg ismét a borralaló adását és elfogadását és hatósági ellenőrzés alá vették a százalékos rendszer szigorú betartását, tehát a helyzet az, hogy a munkáltatók a százalékot a saját céljukra akarták megtartani és nem a munkásoknak oda adni. Prágából azt írják az ottani központi szövetségtől, hogy a százalékos rendszer ellen való munkáltatói kirohanásokat a külügyminisztérium idegenforgalmi osztálya egyszer és mindenkorra visszautasította azon megállapítással, hogy a borralalós rendszer bevezetése csorbítaná a csehszlovák állam jóhírét és a borralaló újra való bevezetése csökkentené a fürdőhelyek látogatottságát, valamint a szakma munkásságának az életszínvonalát is nagyon súlyosan aláásná, tehát a hivatalok is örököndnek a százalékos rendszer betartása felett. A mi munkáltatóink pedig azt mondják, hogy azért akarjuk a százalékos rendszer bevezetését, hogy titokban ismét a borralaló után nyujtsuk ki a kezünket, ezzel szemben mi most is

Kizárás.

A központi vezetőség Braun Józsefet az egyesület tagjai sorából kizárta.

csak azt mondjuk, amit a múltban mondtunk, mi nemcsak a százalékos rendszer bevezetését akarjuk, hanem azt is, hogy a százalékos rendszer bevezetése büntető rendelkezésekhez legyen kötve, vagyis azt kívánjuk, hogy a legszigorúbban büntessék meg úgy a borraivalót adót, mint az elfogadót.

Kik akarják a százalékot

A munkáltatók még azt is mondják, hogy a százalékos rendszer bevezetését csak a munkanélküliek akarják, ezzel szemben mi már tettünk szaklapunkban nem egyszer ajánlatot a munkáltatóknak, hogy bocsássák ezt a kérdést szavazás alá, azonban ezt nem akarták sohasem meghallani és a kényelmesebb álláspontot foglalták el: nem meggyőződni, de állítani, ezek után mindenki előtt nyilvánvalóvá kell, hogy váljon az, hogy mennyi értéket és hitelt érdemelnek ezek a megnyilatkozások.

De azt is mondták a munkáltatók, hogyha a munkanélkülieket mind állásba tudnák juttatni, úgy azok a szervezetek, akik most a borraivaló ellen foglalnak állást, mind a borraivaló fenntartásához ragaszkodnának, sőt azt is megemlítik, hogy a vendégipari munkásság szocialista irányzatú szervezet ilyen irányú ajánlatot is tett az ipartestületnek! Erre röviden csak annyit kell, hogy megjegyezzünk: az első betűtől az utolsóig valótlan: az, hogy a szocialista irányzatú pincérszervezet ilyen ajánlatot tett volna az ipartestületnek.

Ami nem tökéletes

Azonban van valami, amit még a kávéosok ipartestülete is megállapít, hogy nem abszolút tökéletes! Ez pedig a borraivalós rendszer! Hát ez is egy érdekes megállapítás, mert eddig minden betűjünkben arra hivatkoztak, hogy a borraivaló a legtökéletesebb fizetési rendszer és a következőkben is nagyon sokszor fogák azt még felemlíteni, azonban abban az elaborátumban az egyik ellentmondás nagyon közel van a másikhoz, így tehát nem kell ezen sem csodálkozni, csak ezután a megállapítás után azt várná el a szakma munkássága, hogyha már ők is elismerik, hogy nem tökéletes ez a rendszer, igyekeznének elősegíteni azt, hogy bevezethető legyen a tökéletes, azonban nem ez történik. Elismerik ugyan a hibákat, de nem kívánnak rajta változtatást eszközölni, hogy miért, az tudott dolog, de azért megpróbálnak egy új okoskodáshoz folyamodni és azt mondják, hogyha a pénzügyminiszter 5 filléres váltópénzt veretne, úgy a vendégek nem sokálnák a borraivalót, tehát elismerik azt is, hogy a vendég sokalja a borraivalót, azonban arról nem beszélnek, hogy

ők hogyan oldották meg a borraivaló kérdést a közelmúltban. Beharangozták, hogy olesőbb lett a kávé, de a valóságban a kávé megmaradt azon az áron, amelyen volt, azonban a vendégek tudta és beleegyezése nélkül leszállították a borraivalót, vagyis elvették a személyzet borraivalójának egyik felét a saját részükre, ezt most megtehették, mert erről a vendégek nem tudtak, sőt a mai napig sem tudnak, mert ha tudnának róla, úgy feltehető, hogy sokkal nagyobb intenzivitással ragaszkodnának a borraivaló eltörléséhez, mint most, mert hiszen az mégsem lehet a vendégre közömbös, hogy azt a könyöradományt, amit neki a kávéjához felszámítanak a pincér részére, a tulajdonos vágja zsebre, de nagyon tévednek a kávéosok, ha azt hiszik, hogy az ötfilléres pénzegység megoldaná ezt a kérdést, nem! A borraivaló könyöradomány lesz akkor is, ha 10 fillér vagy öt fillér is az, és a közönség undorodni fog a borraivalótól akkor is, ha az kisebb lesz vagy nagyobb, mi nem kérünk ezekből a nagyon gyenge érvelésekből, mi megmondottuk és megmondjuk most is, emberek vagyunk, jogunk van az élethez, emberileg akarunk élni és a munkánkért munkabért kérünk, nem alamizsnát!

A ruhatár

A kérdéssel kapcsolatban említés történik a ruhatárakról is és itt azt mondják a munkáltatók, hogy: nekik jogukban állana a ruhatár használatáért fix összegben őrzési díjat szedni, de ők ezt nem teszik, pedig felelősek azért a tárgyért, ami esetleg elvész, de hogy ezt mégsem teszik, ennek nem az az oka, hogy a vendéget kimélik, ennek az okát elhallgatták, de hát elmondjuk ennek is az okát. Azért nem vesznek fix összegben ruhatári díjat, mert az után mint jövedelem után adót kellene fizetni, de mondjuk, hogy ezt még elbírnák, de akkor ki fizetné le egy évre előre a ruhatár bérletének a díját? De van egy másik oldala s a dolognak, itt pedig azt mondják a munkáltatók, hogy nem köteles a vendég a ruhatárért fizetni, hát ez az amit mi nem értünk, de mégis meg kell, hogy értsük, ha a vendég nem akar a ruhatárért fizetni, tekintettel arra, hogy nincs fix tarifa megállapítva, nincs olyan hatóság, amely a vendéget arra rá tudja kényszeríteni, hogy fizessen, azonban most vegyük az erkölesi oldalát is ennek a dolognak: hogy lehetséges az, hogy egy illető alvállalkozó évi bért fizet a ruhatárért, felelős minden darabért, amit neki átadnak, fizetése annak nincsen, sőt még ő az, aki fizet, ha valami elvész azt is megfizeti és a vendég mégsem köteles használati díjat fizetni a ruhatárért, hát érthető ez? Hát van olyan ember, aki csak azért fizet, hogy

alkalmazva lehessen, de neki semmilyen jövedelem biztosítva ne legyen? Ez a megállapítás ugyanolyan frázis, mint amikor azt mondják, hogy a vendég nem köteles a pincérnek sem borraivalót adni, de ha akar, hát ad, így van a ruhatárban is, hogyha a vendég akar hát ad, azonban a kávéosok mégis olyan jól tudnak számolni, hogy előre kiszámítják azt, hogy a vendégek egy éven keresztül mennyit akarnak majd borraivalót adni és ahhoz szabják a ruhatár bérét.

Azt is mondják a kávéosok, hogy az államvasút fix összeget szed a ruhatár használatáért, az a ruhatár azonban nem hasonlítható a kávéházi ruhatárhoz, mert az utas az utazás tartamára a vagonban elhelyezheti a podgyasztát díjtalanul, a kávéházban pedig a fgyasztát tartamára kell a vendégnek ruhatári díjat fizetni.

A toalett

Sőt még egy másik példát is felemlítenek, hogy a székesfőváros az utcai toalett használatáért is díjat szed, míglen az a kávéházban díjtalan, bár sokkal fényűzőbben van berendezve, mint az utcai. Böles megállapítás, csak azt felejtették el megjegyezni, hogy a kávéházakban a takarítónő ül a toalett mellett, az a takarítónő, aki az egész kávéházat takarítja és mégis a fizetésébe, 7 pengőbe, számítják be neki azt a borraivalót, amit a vendég nem köteles adni és amit csak könyörületből ad! Itt tehát megállapítható az, hogy ezeknek a személyes szolgálatoknak ára van, természetesen nem a munkás számára, hanem a munkaadó számára, aki azt minden alkalommal túlértékelve igyekszik is a munkások bérébe betudni.

Igen! Nem

De térjünk most a másik kérdésre, amely a végén ismételtlen oda fog kilyu-

Dreher

BAKK-SÖR

a legjobb!

kadni, hogy a borralaló kiküszöbölhető, természetesen munkaadó szempontból. Azt mondják a munkáltatók, hogy a legideálisabb fizetési rendszer az volna, ha át lehetne térni a fix fizetésre, azonban erre szerintük mégsem lehet áttérni, mert ha a munkások keresete biztosítva volna, úgy nem törődnének az üzlet menetével, közömbössé válna a pincér előtt a vendég kényelme és az esetleges kívánságokat csak úgy teljesítené, ha külön borralalót kapna, amely (szerintük) nem volna megalázó. Ez az egyik érv, a másik pedig az, hogy nem lehet a borralalós rendszerről a százalékos rendszerre áttérni azért sem, mert ha százalékot kapna a pincér, úgy mindig a drágább ételeket vagy italokat ajánlaná a vendégnek. Ha most ezt két érvelést egymás mellé állítjuk, úgy azt látjuk, hogy ezek az érvelések minden komolyabb megfontolás nélkül lettek kimondva és megírva, mert hiszen amit az egyik esetben mint nem kívánatosat említenek meg, azt a másik esetben mint egyenesen kívánatosat tüntetik fel, ezek az érvelések azt mutatják, hogy a munkáltatóknak minden idegszálukba berögződött az igazságos munkabér elleni állásfoglalás és mert helytálló érvelésekkel nem tudnak kirukkolni, nevetséges dolgokkal hozakodnak elő.

Az igazi ok

De vannak még más érvelések is, azt is mondják a munkáltatók, hogy részükről nem kívánatos, hogy a munkás betekintést nyerjen az ők elszámolásukba, mert ez olybá tűnne fel, mintha a pincértársa volna a munkáltatónak és ez pedig beleütközik az italmérési törvénybe! Erre csak azt kell megjegyezzük, hogy: az italmérési törvényben arról nem történik rendelkezés sem megemlítés, hogy tilos a pincért a kimutatható és hitelesnek vehető forgalmi ív szerint fizetni akkor, amikor az neki a megállapodás szerint jár, de nem is az a baj, a baj az, hogy a százalékos rendszerrel a pincérek tudják, hogy mennyi a bevétel és mennyi a haszon, tudják azt is, hogy az általuk elért forgalom után mennyi kereseti adót kell nekik fizetniük és ha a munkások napról-napra tudják azt, hogy mennyi a bevétel, úgy a munkáltatók nem sirhatnának állandóan afelől, hogy mennyire megnyomorítja őket az a sokféle adó, amit egyébként nem is közvetlen fizetnek. Itt meg kell, hogy említsük azt is, amit a cseh-szlovákiai szaktársaink írtak ezzel az ügygel kapcsolatban, hogy a munkáltatók azért ellenézték ott a százalékot, mert a minden ellenőrzést nélkülöző vendégipari üzemekben a legtágabb tér nyílik az adóeltitkolásokra, míglen a százalékos rendszer bevezetésével ez megszűnne. Ha az adók és egyéb terhek olyan nagyon sújtják a munkaadó-

kat, mint ahogy ők azt állandóan emlegetik, úgy egyenesen kívánatos volna a részükre, hogy a munkások betekintést nyerjenek a forgalmi könyvekbe, mert a munkásság is viseli annyira a munkahegyét a szívén, mint a munkáltató a profitot és ha látná azt, hogy a munkahelye veszélyeztetve van, úgy a munkásság egy nagy megmozdulással talán hamarabb tudna az ipar érdekében könnyítéseket kicsiközölni, mint a munkáltatók, azonban a munkáltatóknak nem ez a fontos, hanem csak az, hogy a munkásaik ingyen dolgozzanak, példa rá az, hogy április hó első napjaiban felhívtuk a vendéglős ipartestületet és az ipartestületi titkárnak azt mondtuk, hogy: látjuk azt, hogy a vendéglősiipart mennyire lejáratták a magánkonyhák és zug főzőhelyek, látjuk azt, hogy az italmérő üzemeknek milyen nagy kárt okoznak azok a bormérések, amelyek mint bórtermelői fiókok működnek és azt is láttuk, hogy itt az ideje, hogy ezek ellen fellépjünk, ezért azt kérdeztük az ipartestület titkárájától, hogy mikor lehetne az ipartestületi elnökkel vagy előjárósággal ezügyben tárgyalni, a válasz az volt, hogy majd értesítve leszünk, természetes az értesítés még mindig nem jött meg, noha azóta már más elnöke is van a vendéglős ipartestületnek, itt is azt láthatjuk, hogy az elv a következő: semmi esetre sem veletek, hanem ellenetek.

Az egyéni revír

Tovább menve azt mondják a kávéosok, hogy a revír rendszert sem lehet megvalósítani, hogy miért, azt sem hallgatják el, mondják pedig a következőket: hogy volna lehetséges az, hogy az az egy pincér, aki ezidőszent csak kiszolgálja a vendéget, ellássa azt ujsággal, süteménnyel, szódabikarbónával, elvegye a pénzt is, ez szerintük teljesen képtelenség, azonban hogy bebizonyítsuk azt, hogy a technokrácia korában minden lehetséges, azt ajánljuk az elaborátum szerkesztő uraknak, hogy tegyenek egy sétát a szomszédjukban lévő központi tejesarnok üzemébe és nézzék meg, hogy vajjon nem-e egy pincér bonyolítja le mindazokat a szolgáltatásokat a vendégnek, amit más üzemből 4—5 alkalmazott szokott, de nézzenek tovább is az urak egy kicsit és nézzék meg azt is, hogy vajjon az ők üzemükben, a Szilvesztert kivéve, volt-e már annyi vendég egyidőben, mint a központi tejesarnok üzemében? Ugy-e nem! És ha azt kérdezik, hogy mi ennek az oka, nem kell a szomszédba menni a válaszért, egész egyszerűen az, hogy a közönség megvan, elégedve az egypincéres rendszerrel, sőt szereti is azt és ebből látható az is, hogy a közönségnél már szerepet játszik a kétféle való borralaló adás, tehát nem úgy van, mint ahogy az egyik körüti

üzem főpincérje mondotta a sajtó tájékoztató anketon, hogy a főpincér értékes tanácsokat tud a közönségnek adni és azért kell a főpincéres rendszernek megmaradni, jól lehet egyik-másik főpincér tud a vendégnek tanácsokat és felvilágosításokat adni, azonban vannak olyan okos emberek a felérkabátos egyszerű pincérek között is, akik ezeket a jó tanácsokat ugyancsak tudják a vendégnek szolgáltatni, azonban a vendégnek nem erre van szüksége, hanem arra: hogy jól étkezzen és olcsón, ezt pedig a legdédelgettebb főpincér sem tudja nyújtani.

A kettes revír

De kés alá veszik a kávéosok a kétpincéres revírt is és azt mondják, hogy a kiszolgálás szempontjából ennek előnye van az egypincéres rendszerrel szemben, de ez esetben viszont dupla személyzetet kell beállítani, nem tudjuk biztosan, de azt hisszük, hogy ez a szerkesztvény tisztára laikusok műve és laikusoknak készült, mert ha nem úgy volna, akkor meg sem kockáztatnának ilyen kijelentést, nem, nem kell dupla személyzetet beállítani, hanem két revírt egybekapcsolni és a kérdés megvan oldva.

Többet számol-e a revír pincér

Hivatkoznak a kávéosok arra is, hogy a százalékos és revír rendszert azért sem lehet bevezetni, mert ha nagy a revír, úgy a pincér nem győzi munkával és esetében a közönség kényelmé bánja meg, ha kicsi a revír, úgy nem tud a pincér elciget keresni, ezzel szemben pedig kérdést kell, hogy intézzünk a munkaadókhoz, hogy vajjon a borralalós rendszerrel, ha a pincér rajonja nagy, meggyőzi-e azt akadálytalanul munkával és ha a rajon kicsi, úgy a borralalónál talán több a keresete, mint esetleg a százalék mellett? De nem is ez a főok a revír és a százalék ellen, hanem az amit ezután mondanak a kávéosok, vagyis: ha a pincér egyedül dolgozik és számol, úgy akaratos tévedések útján igyekszik keresetét gyarapítani, itt azt kell hogy kérdezzük a munkáltató uraktól, hogy meggyőződtek-e ők már arról, hogy ez tényleg így volna a gyakorlatban? Hát azt a magyar pincért, akít az egész világon szeretnek és megbecsülnek, mert intelligens, előzékeny, jómodorú, kiváló munkás, éppen a hazájában beesmérlik le a munkáltató urak? Hát a bűnügyi krónika talán már sok esetben foglalkozott a pincérek gaztetteivel, hogy mint közönséges tolvajokat igyeksenek bennünket a munkáltatók úgy a polgármester úr, mint a sajtó képviselői előtt feltüntetni? Vajjon hányszor vitte el már a pincér a bevételt a munkáltatótól csalárd módon? Egyszer sem! De ha azt kellene keresnünk, hogy a munkáltatók hány esetben nem fizették vissza a munkások óvadékját, erről talán

a krónika többet tudna mesélni, itt is látjuk azt, hogy a borralaló, amit a munkás kap, nem rossz üzlet a munkáltatónak sem, mert ha nem így volna, nem védelmeznék úgy, még az alaptalan rágalmak árán is.

Kinek nem érdeke a százalék?

De azt is mondják a munkáltatók, hogy a revir rendszer és a százalékos rendszer nem érdeke sem a vendégnek, sem a munkáltatónak, sem a pincérnek, itt meg kell, hogy kérdezzük a kávé urakat, hogy vajjon a sajtó egyetemessége talán nem ért annyit ehhez a kérdéshez, mint a kávéosok? Magunkról munkásokról nem is kívánunk beszélni, pedig valamilyen mi is érdekelve volnánk ebben a kérdésben, igaz, hogy hátrányosan, mert mi kapjuk a borralalót munkánkért, viszont a kávéosok előnyösen, mert ők páholyból nézik a borralalót és onnan dirigálják az inuk szakadtáig dolgozó pincéereket. Az igazság kedvéért meg kell, hogy jegyezzük, hogy van valami igazság is abban, hogy nem mindenkinek érdeke a revir és százalékos rendszer, ez esetben a kávéosoknak nem érdekük, de a közönségnek, a munkásoknak, no meg annak a szerintük alig számbajöhető tényezőnek, melynek idegenforgalom a neve, annak nagyon is érdeke úgy a százalékos rendszer, mint az egypincéres rendszer.

Statisztika

De ezenkívül egy statisztikát is állítottak össze a kávéosok, melyben kimutatják, hogy mennyi a kereset egy évben borralalóból. A statisztika szerint egy évben a kávéházban alkalmazott pincérek 3 millió 144.960 pengőt keresnek, azonban, hogy ebből mennyi a valóság, azt könnyen megállapíthatjuk, de nem is a fontos, hogy mennyi a valóság, hanem az, hogy kijöjjön ez a szép summa, adódik ez pedig a következőkből, az O. T. I. osztályba sorozása szerint egy főpincér keresete heti 48 pengő, a felszolgálóé heti 38.40, ami 1500 személyt véve alapul — 300 főpincért és 1200 felszolgálót — valamint azt, hogy ha 1500 embernek heti hat pengő fizetést adnának a kávéosok, úgy tényleg ez a summa jönne ki, azonban ki hiszi azt el, hogy egy kávéházi főpincér csak 48 pengőt keres egy héten, de ki hiszi el azt, hogy egy felszolgáló 38.40 P-t keres egy héten, de még nagyobb hiszékenység kéne ahhoz, hogy valaki azt is elhiggye, hogy a munkáltatók minden felszolgálónak és főpincérnek heti 6 pengő fizetést adnak, de ha ez igaz is volna mind, akkor is valahogy furcsán festene az, hogy 1500 alkalmazott fizetése egy évben csak 468 ezer pengőt terjen ki, vagyis a forgalmazott 12 millió pengőnek a 3½%-át, hát hol létezik még egy olyan ipar, ahol az alkalmazotti kintások a bevételnek csak 3 és fél százalékát teszik ki.

Óvadék

Azonban a valóság egészen más, egy főpincér annyit keres egy kávéházban egyedül, mint ahány felszolgáló dolgozik, tehát nem 48 pengőt egy héten, viszont a felszolgálók keresete átlagban véve az összes budapesti üzleteket még csak meg sem közelíti a 38 pengőt, de jóval alatta marad a 30, sőt a 25-nek is és ebből a kávéosok a munkásoknak még heti 3 pengőt sem adnak kézhez. De nem túlzunk, ha azt mondjuk, hogy alig akad Pesten 300 kávéházi főpincér, sőt felszolgáló sincsen, több mint ez r. Azonban a százalékos rendszerrel ha dolgozna 1000 felszolgáló és tegyük fel, hogy megmaradna 200 főpincér, sőt forgalmat sem tételezzük fel többet, mint 12 millió pengőt, és ha vesszük azt, hogy a kávéházakban 15 százalékos lenne az árakba beszámítva, úgy ez egy évben 1,800.000 pengőt tenne ki és ha ehhez hozzászámítanánk azt, hogy 52 héten heti hat pengőt fizetnének a kávéosok egyre-másra a főpincérnek és pincérnek, úgy ez kitenne egy évben 374.400 pengőt, vagyis a százalékot a heti 6 pengős fizetéssel alapul véve, a munkásság egyre-másra úgyis megkeresné ezt az összeget. De ez így sem volna a munkáltatóknak kedves, mert így viszont bolondnak kellene lenni annak a főpincérnek, aki 5—25.000 ezer pengőt adna óvadékot, de másrészt azért nem akarják a munkáltatók ezt a rendszert bevezetni, mert így nem lehetne helypénz, ujságpénz stb. címen a főpincérektől horribilis összegeket megkövetelni, de ha a főpincérek ténylegesen csak heti 48 pengőt keresnének, ami megfelel napi nem egészen hét pengőnk, úgy vajjon melyik főpincér adna 5-től 25.000-ig óvadékot, mert ha 25.000 pengőt a bankba betesz kamatra és csak évi 6%-ot kamatot kapna a pénzére, az is kitenne egy évben 1500 pengőt, feltehető még, hogy a bank nem fog tönkre menni, úgy munka és rizikó nélkül kapna a főpincér, aki az óvadéknak birtokában van, 30 pengő kamatot egy hétre és ehhez véve azt a 38 pengőt, amit keresne, úgy sokkal jobban jönne ki, mint a főpincéres, borralalós és óvadékos rendszerrel most kijön. Az igazság tehát ismételtten csak az, hogy a százalékos rendszerrel jobban jönne ki a közönség, mert csak egyfele kell százalékot adni és nem kétfelé borralalót, jobban jönne ki a pincér, mert biztosítva volna a heti létminimuma, sőt jobban ki a főpincér is, ha volna, mert pénze nem volna holt tőke, hanem kamatozna és csak a kávéos jönne ki rosszabbul, azonban ennél a kérdésnél ennek sem szabad szerepet játszani, mert még áldozatok árán is kötelessége a hatóságoknak, hogy ennek a szegényteljes és a maga nemében egyedül álló borralalós rendszernek véget vessenek.

Adók

De azt is mondják a munkáltatók, hogy nem közömbös az sem ebben a kérdésben, hogy a közpénztárakba továbbra is befolyanak azok az összegek, amik eddig befolytak, ez tényleg így van, vagyis így kellene lennie, azonban feltételezhető, hogy a pincér volna az államnak olyan jó inkasszánsa, mint a munkáltatók és be is fizetné a reá eső tényleges adót legalább oly mértékben, mint ahogy a munkáltatók azt teszik, valamint megemlíti a kávéosok az O. T. I. járulékok fizetését is, melyet, mind mondják, fele részben ők viselnek (igaz, hogy mi tudnánk olyan kávéházat is megnevezni, ahol annak dacára, hogy a pincér nem kap fizetést, még a sajátjából kell az O. T. I. járulékot is fizetnie, de ezt nem tesszük), mi csak azt emlíjük fel, hogy vajjon a közpénztárak szempontjából nem-e volna kedvezőbb, ha minden dolgozó egyénileg fizetné be az öt terhelő járulékot, és ha megnéznék a társadalombiztosító intézet hátralékszámait, úgy azt állapíthatnánk meg túlzás nélkül, hogy az egyénekenkénti fizetésnél az intézet jobb üzletet csinálna, mint amit most csinál.

Ki disztíngvál

A munkáltatók azt is mondják, hogy a pincér a százalék mellett disztíngválna a vendégek között, már pedig ennek nem szabad megtörténnie, mert minden vendég egyforma kedves kell, hogy legyen, valóban így kellene lenni, azonban nem így van ez a valóságban, mert ha egymás mellé kerül két vendég és az egyik két tojást rendel, a másik egy üveg pezsgőt és véletlenül a pincér hátamögött van a munkáltató, úgy rögtön nyilvánvalóvá lesz, hogy ki disztíngvál a vendégek között, mert egész biztos, hogy a főnök úr a pezsgő hűtőért fog szaladni és nem a tojásos pohárért, és a pincérnek először a pezsgőt kell szervirozni és csak azután a tojást, ezek tehát mind olyan érvelések, amelyek a tárgyilagosságot és az őszinteséget teljesen nélkülözik és nem hiúnnék, hogy elősegítené annak az érdekeknek a védelmezését, melynek érdekében írodott.

Hasonlat, amely sánta

Azt is mondják a kávéosok, hogy a százalék követelése éppen olyan, mintha a bankpénztáros a kezén keresztül ment összeg után kérne százalékot, vagy ha az ékszerészszegéd az eladott briliánsgyűrű ára után kérne fizetést, itt aztán kibújik a szög a zsákból. A bank pénztárosa tényleg nem kérhet százalékot a kezén keresztül ment összeg után, de arról nem beszélnek a kávéos urak, hogy egy bankpénztárosnak nem is heti hat pengő a fizetése, viszont a bankpénztáros arra sincs kötelezve, hogy a betevők vagy kivéők tetszés szerint honorálják vagy ne

honorálják a munkáját, mert a bank fizeti az alkalmazottját, mert úgy mint a kávéosok! Ami az ékszerész segédet illeti, hát az is sánta hasonlat, mert az ékszerész segédet nem az fizeti, aki a gyűrűt megveszi, hanem az, akinek a gyűrűjét eladja, de nem így a kávéosok, mert bár az ők árújukat adja el a pincér, mégis a vendég kénytelen a pincért eltartani, erről azonban hallgatnak nagy bőlesen a munkáltató urak.

De térjünk most rá egy kissé az óvadék kérdésére is, amely, hiába is veszik tagadádba a munkáltatók, a legkényesebb része a kérdésnek. A munkáltatók azt mondják, hogy ők ellene vannak a magas óvadéknak, de nem áll módjukban azt meggátolni, sőt felemlítik azt is, hogy nagyon sok üzlet van, ahol nincsen óvadék, viszont ahol van, ott sincs több, mint a napi bevétel háromszorosa. Azt, hogy a munkáltatók ellene vannak a magas óvadéknak, hát talán még el tudnánk hinni, de nem teljes egészében, vagyis: vannak munkáltatók, akik ellene vannak az óvadéknak, éppúgy, mint a magas óvadéknak, ezek aztán igazi kávéosok és ezeknek a kávéosoknak az üzletükben nincs is óvadék, de ha van is, az talán annyi sincs, mint amennyi az egy napi bevétel, minden tiszteletünk ezeké a kávéoské, de hogy a kávé ipartestületnek ne volna módjában a magas óvadékok vételét meggátolni, hát ezt higgye el, aki akarja.

Miért kell az óvadék

Hogy a magas óvadék a bíróság előtt elveszti az óvadék jellegét, azt mi is tudjuk, de viszont azt is tudjuk, hogyha egy óvadékper vagy ügy a bíróság elé kerül, úgy egyöntetű a munkaadók érvelése, hogy nem volt óvadék, hanem csak kölcsön, vagy üzleti hozzájárulás, de erről nem akarunk bővebben beszélni, mert csak részben tartozik ránk, mi tudjuk azt, hogy ma azért van óvadék, meg óvadékbank, meg óvadékuzsora, mert borraivalós rendszer van, ha az nem volna, úgy egyszeribe megszűnnének ezek a mellékérdések is de ez az, amit a munkaadók nem akarnak, hogy miért, azt is el tudnánk esetleg mondani, mert akkor egy kávéházi helyiség leelőlegezett hárletére nem lehetne két, esetleg három óvadékos alkalmazottat felvenni. Pedig az ipar szempontjából nagyon is fontos volna, hogy ezek a zsinoresináló-féle gründolások egyszer és mindenkorra megszűnjének, mert ez nemcsak a hiszékeny embereknek van kárára, de a kávéiparnak is.

Mit mond az ipartörvény

Végezetül a munkáltatók azt mondják: kétségbeyonják a fővárosnak vagy a polgármester úrnak azon jogát, hogy ezt a kérdést rendelettel szabályozza, mert tudomásuk szerint az 1884. évi XVII. te. azt mondja, hogy: munka- és bérvizso-

nyok megállapítása munkaadó és munkás szabad egyezkedése tárgyát képezi! Valóban így van! Alapos tájékozottság, de nem teljes! Így tehát felkérjük a munkáltató urakat, hogy az idézett törvénycikkeket nézzék át tovább is, mert ott található még más kitételek is, pl., hogy a munkaviszony 15 napi felmondással felbontható! Azonkívül még más törvénycikk is, amit már mi nem egy esetben idéztünk és amely a szabádnapról szól, mely szerint a munkásnak hetenként egy teljes szabadnap jár, de van egy rendelet, amely módosítva lett és azt mondja, hogy havonta egyszer a szabadnapnak vasárnapra is kell esnie és miután a munkáltatók az idézett törvénycikkeket és rendeleteket, amelyek a munkást némileg védeni volnának hivatva, ugyancsak nem tartották be, nincsenek hivatva ebben a kérdésben sem arra a törvénycikkekre hivatkozni, amelyet ők sajátmagukra nézve nem tartottak kötelezőnek és egyoldalúan megmásítottak.

Ebben a kérdésben tehát a székesfőváros polgármesterének igenis állást kell foglalnia, mert a borraivalós további fennmaradása veszélyezteti az idegenforgalmat és elüt sok ezer fővárosi polgárt attól is, hogy adófizetői kötelezettségének eleget tehessen, de el kell a borraivalót törölni azért is, hogy a pincérmunkásság ne katasztrofálisan legyen a társadalomnak, hanem mindannyi megbecsült tagja legyen.

Tisztelt Szaktársak! Tisztelt Nagygűlés!

Ami elmondható volt erről a kérdésről, az igazságnak híven elmondottuk, azonban ez még nem minden, most tettekre van szükség, a tetteknek pedig abban kell kifejezésre jutni, hogy minden öntudatos pincérmunkásnak kötelessége a harci frontba beállni, abba a frontba, amely döntő ütközetre indul a közeljövőben a borraivalós ellen, az ellen a borraivalós ellen, amely évtizedeken keresztül közmegegyezésnek tette ki a vendégipari munkásságot!

A mindvégig lelkes hangulatú nagygűlés Fekete Lőrinc szaktárs zárásával végződött.

Óda egy született, illetve rátermett főpincérhez.

Kedves kis Rátermett!

Sok mindent megtud az ember érteni, így természetesen Önt is, igen, Önt is! aki még csak nem is régen napivendégünk volt és tájékozott szájjal szidta az előbbi egyesületét, azt, amelynek utólag revíziós tagja lett újra, Ön, aki szocializmusról beszélt, no meg a szakszervezet legfelsőbb fórumánál járt elégtételt kérni

azért a sérlemért, melyet jelenlegi egyesületének hivatalos lapja Önön ejtett, még csak pár napja, hogy cikkeket olvastott fel nekünk, de még milyen radikális cikkeket, sőt neheztelt is, hogy azt nem fogadtuk el közlére, pedig igazán nem volt benne semmi más, csak egy pár gyanúsítás a megbocsájtó atyamesterről, nem kívánjuk azt most itt leköszölni, mert esetleg megint kellemetlen éjszakái lennének Önnek, mint a multkor voltak, ugye, hogy még nem felejtette el? ugye nem jó érzés? no de hogy gondolta csak úgy uk-muk-fukra kézbe lehet kapni a marsalbotot, hogy napraforgó módra lehet elvet, színt, álláspontot változtatni, ugye, hogy Ön sem vette saját magát komolyabban, miként mi Önt, látja, hogy utólag minden beigazolódik, most már tudja Ön, hogy miért nem tettünk eleget azon óhajának, hogy egy és más elmondanivalóját négy szem között mondhasa el? Azért, mert tudtuk, hogy rövidesen annak az ellenkezőjét fogja mondani, így legalább tanuk vannak arra, hogy Ön mit mondott és mit olvasott fel, ha esetleg Ön ezt tagadádba venné.

Kedves kis rátermett! Maradjon Ön meg továbbra is a rátermettségénél és ne próbálkozzon minden hónapban másutt feltűnni, mert ha az ember csak egy helyen veszti el a lába alól a talajt, az még csak hagyján, de minden héten új alapzatot a láb alá tenni és minden héten azt kirugni, illetve elveszíteni, hát az nem vezethet jóra, ne emlegesse Ön a szakszervezeti és pártéletben ismerős egyéniségek neveit oly gyakran és hangsúllyal, mert ha még egy esetben az Ön rátermettségéről kellene írni, ezek az ismerősök kénytelenek lesznek Önt megtagadni és esetleg: szegyenkezni Ön miatt.

Keressük!

Weisz Andor pincér, született 1876. évben Dombrádon, fontos örökösödési ügyben jelentkezzen a központi titkárságon, aki nevezett szaktárs tartózkodási helyét vagy címét tudja, vagy róla közelebbi adatokat tud, jelentse be az egyesületben, vagy tudassa Horváth Ágoston főpincérrel, Berlin-kávéház, Pozsony. Költséget megtérítünk.

Házasság.

Cugler János szaktársunk, egyesületünk hosszú ideig volt vezetőségi tagja, az elmúlt hónapban házasságot kötött Kruzsel Etelka úrlánnyal. Úgy az új párnak, mint az örömszülőknak sok szerencsét kívánunk.

Was macht der Meier?

Nem a Himaláján, hanem attól messze, a Hangliban. Meier úr fizető a Hangliban és mert a felszolgáló a reggel 6 óra-
kor kapott borraivalót nem osztotta el vele, jöttek a pofonok! Mit szólna Meier úr, vagy mit tenne, ha a Himaláján volna?